

15. Odpoveď ministra zdravotníctva Slovenskej republiky I. Valentoviča na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky V. Novotného vo veci personálneho obsadenia miest regionálnych hygienikov regionálnych úradov verejného zdravotníctva

MINISTER ZDRAVOTNÍCTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ivan VALENTOVIČ

Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky			
Došlo: - 3 -10- 2007			
Číslo:			
Poznámka	Referent	Listy	Prílohy

Vážený pán predseda,

SEKRETARIÁT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY	
Došlo:	18 -10- 2007
Číslo:	1210/07
Predchádzajúce číslo:	Prílohy:

Bratislava 2. 10. 2007

Číslo: 24387-1/2007 - ŠT

obdržal som Vašu interpeláciu prednesenú na 13. schôdzi NR SR vo veci personálneho obsadenia miest riaditeľov regionálnych úradov verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove, Starej Ľubovni, Humennom, Vranove nad Topľou a Bardejove.

K uvedenej interpelácii si Vám dovoľujem predložiť nasledujúce vyjadrenie:

Podľa ust. § 6 ods. 2 zákona č. 126/2006 Z.z. o verejnom zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o verejnom zdravotníctve“) regionálny úrad verejného zdravotníctva (ďalej len „RÚVZ“) riadi a za jeho činnosť zodpovedá riaditeľ RÚVZ. Zákon o verejnom zdravotníctve neobsahoval ustanovenie, ktoré by upravovalo odbornú spôsobilosť, resp. špeciálne požiadavky (všeobecné požiadavky upravuje zákon č. 312/2001 Z.z. o štátnej službe) ako predpoklad na vykonávanie funkcie riaditeľa RÚVZ. Podľa ust. § 45 zákona o verejnom zdravotníctve práva a povinnosti zo štátnozamestnaneckých pomerov štátnych zamestnancov a práva a povinnosti z pracovnoprávných vzťahov zamestnancov, ktorí vykonávajú práce vo verejnom záujme v Úrade verejného zdravotníctva Slovenskej republiky a v regionálnych úradoch verejného zdravotníctva, zostávajú zachované. Ďalej ustanovuje, že na zamestnancov podľa odseku 1, ktorí obsadili voľné pracovné miesta na základe výberových konaní podľa osobitných predpisov (zákon č. 312/2001 Z.z. o štátnej službe, zákon č. 552/2003 Z.z. o výkone prác vo verejnom záujme) sa povinnosť podrobiť sa výberovému konaniu nevzťahuje. Ako vyššie uvádzam, z uvedeného ustanovenia okrem iného vyplýva, že osoba, ktorá sa uchádza o funkciu riaditeľa RÚVZ musí spĺňať požiadavky stanovené iba zákonom o štátnej službe. Riaditelia RÚVZ, ktorých v interpelačnom liste spomínate, boli do funkcie riaditeľov RÚVZ vymenovaní počas účinnosti zákona o verejnom zdravotníctve a spĺňali podmienky v tom čase de lege lata. Nie je preto pravda, že uvedené osoby nesplnili kvalifikačné predpoklady podľa starej legislatívy, tak ako to Vy uvádzate.

Zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon“) v ustanovení § 61 upravuje odbornú spôsobilosť pri plnení úloh orgánov verejného zdravotníctva. Podľa citovaného ustanovenia Zákona, funkciu regionálneho hygienika môže vykonávať len osoba so špecializáciou v špecializačnom odbore podľa osobitného predpisu. Touto blanketnou právnou normou je nariadenie vlády č. 322/2006 Z.z. o spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností, ktorou v Prílohe 1 kategória „A“ písm. d) ods. 4,9,10,11,43 in concreto vymedzuje požiadavky na vzdelanie, ktoré musí spĺňať osoba vymenovaná do funkcie regionálneho hygienika po nadobudnutí účinnosti Zákona, t.j. 01.09.2007. Novelou nariadenia vlády č. 322/2006 je možné v budúcnosti vyriešiť aj otázku pôsobenia absolventa štúdia verejného zdravotníctva ako regionálneho hygienika.

Zákon následne v ustanovení § 63 upravuje prechodné ustanovenia. Obsahom prechodných ustanovení je intertemporalita, čiže režim prechodného spolupôsobenia skoršieho (lex prior) a neskoršieho práva (lex posterior) v prechodnom období, v ktorom sa finalizuje realizácia právnych vzťahov vzniknutých za časovej pôsobnosti lex prior. To znamená, že intertemporálne ustanovenia nanovo, na prechodný čas „vracajú“ skoršiemu aktu, resp. jednotlivým jeho ustanoveniam platnosť a účinnosť z hľadiska konkrétne vymedzenej pôsobnosti, alebo naopak na prechodný čas „pozastavujú“ účinnosť neskoršieho aktu alebo jeho časti. Súčasťou prechodných ustanovení normatívneho aktu sú ustanovenia, ktoré deklarujú aretroaktivitu alebo vymedzujú retroaktivitu. Pojem "retroaktivita zákona" sa spravidla používa rovnocenne s výrazom, že zákon má "spätnú účinnosť, spätnú pôsobnosť alebo spätnú platnosť". Hoci Ústava SR neobsahuje výslovný zákaz retroaktivity, tento zákaz je možné vyvodiť z čl. 1 Ústavy SR, podľa ktorého Slovenská republika je právnym štátom. Ústavný súd Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky pri tvorbe svojej doktríny formuloval názor, že "princípy právneho štátu a právnej istoty vyžadujú, aby bol každý ústavne možný prípad retroaktivity výslovne obsiahnutý v ústave, resp. v zákone a aby sa vyriešili s tým spojené prípady tak, aby nadobudnuté práva boli riadne chránené". Podľa názoru ústavného súdu "k imanentným znakom právneho štátu neodmysliteľne patrí požiadavka (princíp) právnej istoty a ochrany dôvery občanov v právny poriadok". Súčasťou tohto princípu je i zákaz spätného retroaktívneho pôsobenia právnych predpisov, resp. ich ustanovení. Retroaktívny zákon nemusí vždy porušovať ústavu. Nepripustné je však spätné ukladanie povinností občanom alebo spätné odnímanie ich práv. Naopak princíp aretroaktivity znamená, že právne normy pôsobia v zásade do budúcnosti a nie do minulosti. Tento princíp je zakotvený aj v ust § 63 Zákona, podľa ktorého práva a povinnosti zo štátnozamestnaneckých pomerov štátnych zamestnancov a práva a povinnosti z pracovnoprávnych vzťahov zamestnancov, ktorí vykonávajú práce vo verejnom záujme v Úrade verejného zdravotníctva SR a v regionálnych úradoch verejného zdravotníctva, zostávajú zachované. Z uvedeného vyplýva, že na osoby vymenované do funkcie riaditeľa RÚVZ sa požiadavka odbornej spôsobilosti upravená v § 61 Zákona nevzťahuje, t.j. neplatí retroaktívne. Riaditelia RÚVZ nenadobudli funkciu regionálneho hygienika na základe právneho úkonu, t.j. vymenovaním, ale zo zákona, a preto je Váš názor o nesplnení kvalifikačných predpokladov regionálnymi hygienikmi podľa súčasnej legislatívy nesprávny. V prípade, ak by bola osoba vymenovaná do funkcie regionálneho hygienika po nadobudnutí účinnosti Zákona, t.j. po 01.09.2007, na takéto osoby sa režim prechodných ustanovení nevzťahuje a musí spĺňať kvalifikačné predpoklady podľa ustanovenia § 61 Zákona.

Cieľom Zákona je, aby funkciu hygienika vykonávali osoby s rovnakou kvalifikáciou, tak ako sa to požaduje v ustanovení § 61. Nie je však možné, aby bol tento zámer Zákona pri dodržaní princípov právneho štátu (princíp právnej istoty a ochrany dôvery občanov v právny poriadok) naplnený vždy s účinnosťou zákona. V prípade, ak by boli uvedené osoby odvolané z funkcie regionálnych hygienikov z dôvodu, že nespĺňajú nové požiadavky stanovené novým právnym predpisom, ktorý ruší právny predpis za účinnosti ktorého boli do funkcie menovaní, bol by porušený nielen Zákon ale aj Ústava Slovenskej republiky, ktorý je základným pilierom právneho poriadku Slovenskej republiky.

S úctou

Vážený pán
Viliam Novotný
predseda V- NR SR pre zdravotníctvo
Národná rada Slovenskej republiky
Námestie Alexandra Dubčeka 1
SR812 80 B r a t i s l a v a

